Rehinli Dövizin Mahsubu

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Bölge Adliye Mahkemesi İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 12. Hukuk Dairesi	26.02.2026	Ret

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2022/2268	2026/343	TMK 954, TBK 139, HMK 353

ÖZET

Kredi teminatı olarak bankaya rehnedilen Euro mevduatı, ihbarsız takas-mahsup yetkisi veren rehin sözleşmesine dayanılarak TL'ye çevrilip gecikmedeki kredi borçlarına mahsup edilmiş; BAM işlemi sözleşmeye uygun bulmuş, kelepçeleme itirazını dürüstlük kuralına aykırı saymıştır.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/rehinli-doviz-mevduatinin-krediye-mahsubu-bam-2026-343/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

T.C.

İSTANBUL

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

12. HUKUK DAİRESİ

DOSYA NO: 2022/2268

KARAR NO: 2026/343

TÜRKMİLLETİADINA

İSTİNAFKARARI

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : İSTANBUL 20. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

TARİHİ: 28/09/2022

NUMARASI: 2021/443 Esas - 2022/574 Karar

DAVA: Tazminat (Bankacılık İşlemlerinden Kaynaklanan)

DAVA TARİHİ : 05/08/2021

İSTİNAF KARAR TARİHİ: 26/02/2026

Davanın reddine ilişkin verilen kararın davacı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine düzenlenen rapor ve dosya kapsamı incelenip gereği görüşülüp düşünüldü;

DAVA : Davacı vekili, müvekkili ile davalı banka arasında kredi sözleşmesi imzalandığını, davalı tarafından, müvekkilinin yazılı rızası olmadan USD ve Euro hesabındaki paraların TL'ye çevrildiğini, henüz vadesi gelmemiş kredi borçlarının ödemesi yapıldığını, bu kapsamda tespit edilebilen işlemlerin; "1- 15.03.2021 tarihinde hesaptan hesaba para transferi sureti ile birden fazla işlem, 2- 15.03.2021 tarihinde döviz alım satımı işlemi, 3- 15.03.2021 tarihinde 1€=8,9641 TL kuru üzerinden döviz çevirme işlemi, 4- 15.03.2021 tarihinde 1€=8,978 TL kuru üzerinden döviz çevirme işlemi, 5- Yapılan talimata aykırı işlemler nedeni ile oluşan işlem masrafları, komisyon giderleri" olduğunu, bu şekilde yapılmış talimatsız işlemler nedeniyle müvekkilinin zarara uğradığını ileri sürerek, belirsiz alacak davası kapsamında fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 1.000-TL'nin her işlem tarihinden itibaren işleyen avans faiziyle davalı tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

CEVAP : Davalı vekili, taraflar arasında genel kredi, kurumsal kredi kartı ile kredilerin teminatı olarak nakit mevduat ve yatırım hesabı rehin sözleşmeleri akdedildiğini, davacı lehine ilk kez 14/12/2017 tarihinde mevduat rehni teminat karşılığında 800.000-TL likit limit tanımlanarak kredili çalışıldığını, muhtelif tarihlerde de nakit/gayrinakit kredi kullandırımları yapıldığını, davacının tek ortağı dava dışı ... ve ... müşterek hesaplarındaki Euro mevduat üzerine rehin tesis edilerek bu kişilerin kefaletinin sağlandığını, davacının ödeme yükümlülüklerini zamanında yerine getirmediğini, şirket kredilerinin yakın izlemeye (idari takip) düştüğünü, kredilerin takip hesaplarına aktarılmasını önlemek için müvekkilinin öncelikle davacı yetkilileriyle görüşerek bilgilendirdiğini ve bu hususta sunulan e-postaların gönderildiğini, davacı yetkililerinin kredi taksitleri ödenmediğinde nakit bloke hesabının bozulacağını bildiklerini,bazı ödemelerin kısmi tahsilat yolu ile sağlandığını, kalan tutarların ise teminat blokesinde bulunan EUR cinsi mevduatların TL'ye çevrilerek şirketin BCH/KMH türü kredilerin gecikmeli faiz, komisyon, anapara geri ödemeleri gecikmede bulunan teminat mektubu komisyon ödemeleri,kredi kartı ödemesi, yapılandırılmış kredinin taksit ödemesi gibi gecikmeli ödemelerin tahsilatının sağlandığını, işlemler yapılırken yazılı rızanın varlığı veya davacı tarafça verilmesi gereken bir talimata gerek olmadığını ve davacının zararına işlem yapılmadığını belirterek, davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

İLK DERECE MAHKEME KARARI : Mahkemece, bilirkişi incelemesi sonucunda rehin sözleşmesi kapsamında davalının bankacılık işlemlerinde usulüne ve sözleşmeye uygun şekilde hareket ettiği ve davacıların ispatlanan zararının bulunmadığı gerekçesiyle, davanın reddine karar verilmiştir.

İSTİNAF SEBEPLERİ : Davacı vekili, bilirkişi kök ve ek raporuna itirazlarının değerlendirilmediğini; dava konusu yabancı para mevduatların hangi kurdan TL'ye çevrileceği, hangi kalem borçlar için mahsup yapılacağı, hangi hesaplara aktarılacağı gibi konularda bilgilendirme yapılmadığını;

bankanın özen ve güven sorumluluğu bulunduğunu, müvekkilinin habersiz yapılan işlemlere rızası bulunmadığını;sözleşmenin kelepçeleme sözleşmesi olduğunu, bilirkişi raporunda kredilerin vadesinin gelip gelmediği, muaccel olup olmadıklarının irdelenmediğini ve işlemlerin vadesi gelmeyen kredi borçları için yapıldığını belirterek, kararın kaldırılmasına ve davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

GEREKÇE : Dava, davacının davalı banka bulunan hesabındaki genel kredi sözleşmesi kapsamında teminat olarak verilen döviz mevduatın Türk Lirası'na çevrilmesi sebebiyle uğranılan zararın tazmini istemine ilişkindir.Davacı 15/03/2021 tarihinde müvekkilinin bilgisi dışındaki işlemlerle hesaplarında bulunan dövizlerin bozdurularak henüz ödeme günü gelmeyen kredi taksitlerinin ödendiğini iddia ederek, uğradığı zararın tazminini istemiştir. Bankacılık uzmanı bilirkişiden alınan kök raporda, taraflar arasında 14/12/2017 tarihinde 800.000-TLbedelli,06/12/2018 tarihinde 5.000.000-TL tutarında genel kredi sözleşmesi imzalandığı, 14/12/2017 tarihinde ..... sayılı genel kredi sözleşmesinin ve 06/12/2018 tarihli ..... sayılı genel kredi sözleşmesinin ayrılmaz parçası olan 3 adet "Nakit, Mevduat ve Yatırım Hesabı (Yatırım Fonları, Repo, Gram Altın hesabı, Hazine Bonosu, Devlet Tahvili,vb.) Rehni Sözleşmesini" davacı şirket ve dava dışı ... tarafından imzalandığı, Rehin Sözleşmelerinin 4. maddesi kapsamında, dava konusu 33.325-Euro ve 30.855-Euro'nun davalı tarafından, TL'ye dönüştürülerek kredi borçlarına mahsup edilmesi işlemlerinde, uygunsuzluk olmadığı görüşü bildirilmiştir. Davacı vekilinin itirazı üzerine alınmış ek bilirkişi raporunda da, aynı görüş ifade edilmiştir. Davacı şirket ile davalı banka arasında 14/12/2018 tarihinde 800.000-TL limitli ..... nolu ,06/12/2018 tarihinde 5.000.000-TL limitli ..... nolu genel kredi sözleşmesi imzalandığı, şirket yetkilisi ...'ın da sözleşmeyi müteselsil kefil sıfatıyla imzaladığı, her iki sözleşmenin imzalanmasından önce şirkete sözleşme bilgilendirme formu imzalatılarak sözleşmelerin şirkete teslim edildiği, şirketin ve kefilin el yazılı beyanlarıyla sözleşmenin banka çalışanıyla müzakere edildiği, bilgi sahibi olunduğu ve mutabık kalındığının belirtildiği; 14/12/2017 tarihinde ..... nolu genel kredi sözleşmesinin ayrılmaz bir parçası olarak davacı ile rehin verenler ... ve ...'ın imzaladığı "Nakit, Mevduat ve Yatırım Hesabı (Yatırım Fonları, Repo, Gram Altın hesabı, Hazine Bonosu, Devlet Tahvili, Bankamız Bonosu vb.) Rehni Sözleşmesi"nin 4. maddesinin "Müşteri, Rehin Veren kredi teminatı olarak, Bankanın ...Şubesi nezdindeki ..... numaralı mevduatının, Hazine/Banka Bonosunun, Devlet Tahvilinin (tahakkuk edecek faizlerde dahil olmak üzere) 101.500 EUR kısmının... A.Ş. lehine bankanın bilumum şubelerinde doğmuş ve doğacak borç ve taahhütlerinin açılmış ve açılacak kredilerin teminatı olarak rehin ettiğini ve Bankaca rehin kaldırılmadığı sürece işbu hesabi/hesapları üzerinde tasarruf yetkisinin bulunmadığını T.C. ... A.Ş. ...Şubesinin her ne nam altında olursa olsun alacağını herhangi bir yasal işleme ve Rehin Verene ihbara lüzum kalmaksızın mezkur hesaptan takas ve mahsup yoluyla tahsile ve alacağını iş bu rehinden karşılamaya hakkı olduğunu kabul ve taahhüt eder." hükmü yer almaktadır. Aynı tarihte yine ..... nolu genel kredi sözleşmesi için aynı içerikteki 2. Rehin sözleşmesinin davacı ve ... tarafından imzalandığı, 4. maddedeki mevduatın ..... nolu ve bedelin 95.000-Euro ile 1.744-Euro olduğu ve yine ..... ve ..... nolu genel kredi sözleşmeleri için aynı içerikteki 14/12/2017 ve 06/12/2018 tarihini havi 3. Rehin sözleşmesinin davacı ve ... tarafından imzalandığı, 4. maddedeki mevduatın ..... nolu ve bedelin 69.785-Euro ile 1.126-Euro olduğu görülmüştür.Ayrıca rehin sözleşmesinin 1. maddesinde kredinin tasfiyesine kadar rehinli

kıymetin hesapta bloke olarak tutulacağı, başka bir hesaba aktarılmasını istenemeyeceği; 2. maddesinde döviz tevdiat hesabını mahsup işleminde TCMB alış kurunun geçerli olacağı; 7. maddesinde, bankanın alacağı bulunduğu sürece teminatları geri verip vermemekte serbest olduğu ve teminatların borçlar için teminat teşkil ettiği ve 8. maddesinde bankanın takas ve mahsup hakkını kullandığı takdirde vadenin bozulması nedeniyle meydana gelecek tutarları talep edemeyeceği düzenlenmiştir. Davalının cevap dilekçesi ekinde sunduğu 09/09/2020-07/09/2021 tarihleri arasındaki, davacı şirket yetkilisi ile davalı banka çalışanı arasındaki e-postalarda kredi taksitlerinin gecikmeye girdiği, rehin sözleşmesi kapsamında kredi teminatında bulunan mevduat blokesinin kullanılarak tahsilat yapılacağı bildirilmiştir.

Davacının davaya konu ettiği 15/03/2021 tarihli işlemlerde ..... nolu Euro hesabından 30.855-Euro'nun .... nolu hesaba aktarıldığı, oradan ..... nolu hesaba kredi ödemesi için aktarım yapıldığı, oradan da ..... nolu hesaba 276.587,31-TL (kur efektif alış=8,9641-TL; TCMB gün sonu efektif alış 8,9849-TL) olarak aktarıldığı, hesabın (0-TL) bakiyeden 276.587,31-TL'ye geldiği ve o hesapta aynı gün çok sayıda masraf tahsilatı, anapara ödemesi, geçmiş yıl faizi, bsmv geri ödemesi, faiz geri ödemesi, komisyon tahsilatı açıklamalı işlemlerin yapıldığı ve hesapta 44.230,04-TL kaldığı; sonrasında .... nolu Euro hesabından 33.325-Euro'nun ..... nolu hesaba aktarıldığı, oradan .....nolu hesaba kredi ödemesi için aktarım yapıldığı, oradan da ..... nolu hesaba 299.191,85-TL (kur efektif alış=8,9780-TL; TCMB gün sonu efektif alış 8,9849-TL) olarak aktarıldığı, hesabın (44.230,04-TL) bakiyeden 343.421,89-TL'ye geldiği ve o hesapta aynı gün çok sayıda masraf tahsilatı, anapara ödemesi, geçmiş yıl faizi, bsmv geri ödemesi, faiz geri ödemesi, komisyon tahsilatı açıklamalı işlemlerin yapıldığı ve hesapta 17.044,82-TL kaldığı; hesaplarda 3 ayda bir olacak şekilde söz konusu ödemelerin yapıldığı tespit edilmiştir. Eldeki davada, davacı şirket ile davalı banka arasındaki genel kredi sözleşmelerinin ayrılmaz bir parçası olarak akdedilen rehin sözleşmeleri kapsamında, davalı banka tarafından sözleşmelerden aldığı yetkiye istinaden, davacı ve dava dışı kişilerden aldığı rehin olarak bankaya bloke edilen Euro'nun 15/03/2021 tarihinde TCMB efektif alış kurundan TL'ye çevrilerek, hesap ekstrelerinden de görüldüğü üzere davacının yüklü miktardaki ödenmeyen kredi taksitlerinin, gecikme faizlerinin ve diğer alacakların ödendiği belirlenmiştir. Davacının söz konusu taksit ödemeleri 3'er aylık dönemlerde tahsil edilmektedir. Bu hususta daha önce de davalı banka çalışanının davacı temsilcisine e-postalar gönderdiği, taksitler ödenmediğinden rehinlerden karşılanacağının bildirildiği görülmüştür. Kaldı ki taraflar arasındaki rehin sözleşmesinde zaten hem davacı hem de davacı için nakit Euro rehin veren kişiler, rehne konu değerin bloke edileceğini, takas-mahsup işleminde kullanılacağını ve başka bir hesaba dahi aktarılamayacağını kabul etmişlerdir. Bu nedenle davacının süresinde ödemediği kredi borç ve ferileri için rehin sözleşmesine uygun olarak, davalının davaya konu işlemlerinde bir aykırılık bulunmamaktadır. Dosyadaki hesap ekstrelerinin içeriği karşısında bilirkişi raporunun da eksik araştırmaya dayalı olduğu söylenemeyecektir. Basiretli tacir olarak davacı şirketin davalı bankayla 2017 ve 2018 yıllarında imzalanarak yararlandığı sözleşmelerin, 2021 yılındaki işlemler sebebiyle kelepçeleme sözleşmesi mahiyetinde olduğunu iddia etmesi, iyiniyet ilkesine aykırı olduğundan, davacı vekilinin bu yöne ilişkin istinaf nedeni yerinde bulunmamış, ayrıca zarar iddiası somutlaştırılmamış, zarar iddiaları da kanıtlanamamıştır.Açıklanan nedenlerle, mahkemece

davanın reddine dair verilen kararda bir isabetsizlik bulunmadığından, davacı vekilinin yerinde görülmeyen istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

HÜKÜM : Yukarıda açıklanan nedenlerle:

Davacı vekilinin istinaf başvurusunun HMK'nın 353(1)b-1 maddesi uyarınca ESASTAN REDDİNE,

Alınması gereken 732-TL istinaf karar harcından peşin yatırılan 80,70-TL harcın mahsubu ile kalan 651,30-TL harcın davacıdan alınarak Hazine'ye gelir kaydına,Davacı tarafından yapılan giderlerin kendisi üzerinde bırakılmasına,

Gerekçeli kararın bir örneğinin taraf vekillerine tebliğine,

Dair, dosya üzerinde yapılan inceleme sonunda gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 2 hafta içinde HMK'nın 361/1. maddesi gereği Yargıtay temyiz yolu açık olmak üzere oybirliği

ile karar verildi. 26/02/2026